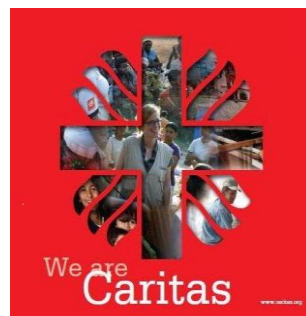
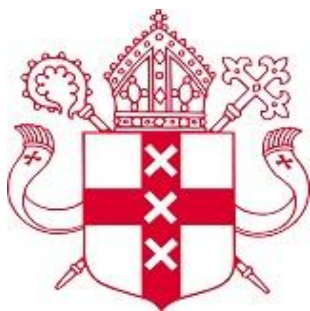

Informatiebrochure
Diocesaan Diaconaal Weekend
7 en 8 november
2015
Bisdom Haarlem-Amsterdam

ZORG VOOR ELKAAR!

INLEIDING

Er verandert veel in onze samenleving, vooral op het gebied van de zorg.

Met name in dit jaar treden er veel nieuwe maatregelen in werking. Dit roept veel vragen op. Wat betekenen deze veranderingen voor mij? Waar moet ik rekening mee houden? Krijg ik meer of minder zorg? En als ik minder zorg krijg, wat betekent dat dan voor mijn naaste?

Maar niet alleen de veranderingen in de zorg zijn een uitdaging voor de Kerk. Onze Paus roept ons gedurig op om ons meer in te zetten voor onze naaste en voor onze wereld. Voor wat voor kerk willen wij gaan?

Op het gebied van de caritas hebben wij vijf uitdagingen geformuleerd. Wat voor bijdrage willen en kunnen wij leveren aan een zorgzame samenleving, een duurzame wereld, rechtvaardige verhoudingen, mensen die betrokken willen zijn en dienstbaar!?

Deze thema's staan centraal op de Diaconale Zondag 2015. De informatie in deze brochure wil inspireren en informatie aanreiken. Hoe u de Diaconale Zondag organiseert in uw eigen parochie is geheel aan u! Maar uiteraard kunt u altijd een beroep doen op de medewerkers van de Dienst Diocesane Caritas. Wij wensen u een vruchtbaar Diaconaal Weekend toe.

INHOUD

Inleiding en Inhoud

Voorwoord door mgr. Jan Hendriks

Veranderingen in de Zorg	2
• De Zorgzame Kerk	3
• De Duurzame kerk	4
• De Rechtvaardige Kerk	5
• De Betrokken Kerk	6
• De Diaconale Kerk	7

Slotwoord door Erik Sengers, coördinator Dienst Diocesane Caritas

Not sehen und handeln.
Caritas

COLOFON

Deze informatiebrochure is een uitgave van de Dienst Diocesane Caritas van het bisdom Haarlem-Amsterdam.

Bezoekadres: Kruisweg 69, Haarlem

Postadres: Postbus 1053, 2001 BB Haarlem

Telefoon: 023-5112600

Email: caritas@bisdomhaarlem-amsterdam.nl

Website: www.bisdomhaarlem-amsterdam.nl (surf door naar: Afdelingen, Diaconie)

Een digitale versie is beschikbaar op de website van het bisdom, Afdeling Diaconie en op Extranet.

ZORG VOOR ELKAAR!

Veranderingen

Onze maatschappij is de laatste tientallen jaren sterk veranderd. Eén van die veranderingen is de vergrijzing van de samenleving. Er worden in heel Europa minder kinderen geboren, ongeveer anderhalf kind per vrouw, niet genoeg dus om de bevolking op peil te houden. Er zijn, volgens het CBS, meer dan twee miljoen huishoudens van 65 plussers. 17,3 % van de bevolking is boven die leeftijd en dat percentage zal de komende jaren nog toenemen, is de verwachting. En hoewel de pensioenleeftijd is gestegen, zijn er steeds meer mensen die van hun pensioen genieten, nu bijna 20% van de bevolking.

Een andere grote verandering is de individualisering. Ongeveer 37% van alle huishoudens in Nederland is een eenpersoonshuishouden. Dat percentage stijgt al jaren en de verwachtingen zijn dat het nog verder zal toenemen tot ongeveer 40% van alle huishoudens.

Ook de eenzaamheid neemt toe. Ongeveer 30% van de bevolking in Nederland voelt zich eenzaam, zo'n 200.000 mensen zijn extreem eenzaam en hebben minder dan één keer per maand een sociaal contact (bron: Ouderenfonds; TNS/NIPO). Ongeveer 10.000 mensen in zorginstellingen krijgen nooit bezoek. 20% van de ouderen viert kerst en oud en nieuw niet en tien procent van de ouderen krijgt met de feestdagen geen bezoek. Het Sociaal en Cultureel Planbureau kwam in 2011 al met het bericht dat het aantal mensen dat in een sociaal isolement verkeert de afgelopen jaren was verdubbeld.

Zorg voor elkaar!

Het caritas-thema van dit jaar heeft dan ook terecht een uitroepteken meegekregen. Dat uitroepteken werkt als een noodklok en die mag best geluid worden, want de cijfers zijn ernstig.

Niet zozeer een ernstige lichamelijke kwaal maakt dat mensen het soms niet meer zien zitten, maar het is vooral hun psychisch en sociaal welbevinden wat de doorslag geeft. Iemand die ziek is maar veel liefde ontvangt en toch – ondanks de ziekte - sociale relaties kan onderhouden, kan heel gelukkig zijn, zo is mijn ervaring in de pastorale zorg en met andere mensen die ik heb leren kennen.

Paus Franciscus heeft in de maand februari van dit jaar 2015 tijdens de algemene audiëntie wekelijks gesproken over het gezin. Hij heeft niet alleen eerder gezegd dat we ons niet als konijnen moeten voortplanten en opgeroepen tot verantwoord ouderschap (dat bericht was in alle Journaals), maar hij heeft ook gevraagd om niet egoïstisch te zijn, kinderen niet uit te sluiten en hij heeft eraan toegevoegd dat de keuze voor een groot gezin een heel verantwoorde keuze kan zijn. In het gezin, zo heeft de paus gezegd, leer je open te staan voor anderen, met anderen samen te leven. Het is een

school voor vrijheid en vrede, voor delen en broederschap. Paus Franciscus vertelde van de ervaringen die hij zijn eigen gezin had opgedaan met vijf broers en zussen. Broers en zussen die elkaar en hun ouders helpen, die zorg hebben voor elkaar, open staan voor elkaar, dat is iets heel moois, dat legt de basis voor een maatschappij waarin men eveneens zorg heeft voor elkaar, zo'n basis in het gezin helpt mensen om niet individualistisch en egocentrisch te leven. Niet voor niets zeggen mensen als iemand hen met hartelijke liefde bijstaat: "hij/zij is als een broer of zus voor mij".

Onze bijdrage

Hoe kunnen wij bijdragen aan een maatschappij waarin de zorg voor elkaar centraal staat? Het is duidelijk dat er een mentaliteitsverandering moet komen, die er toe leidt dat mensen weer open staan voor het leven, open voor hun naasten en samen delen en samen leven in plaats van ieder voor zich. Wat kunnen wij als kerkgemeenschap daaraan doen? Laten we zelf in ieder geval 'het goede voorbeeld' geven door mensen te zijn die zorg hebben voor elkaar, die met elkaar en niet naast elkaar leven, die ruzies proberen bij te leggen, die gemeenschap stichten. Ook is het heel kostbaar als we plekken kunnen scheppen waar zorg voor elkaar concreet geleefd wordt en de plaatsen die er zijn kunnen steunen.

Daarvan zijn gelukkig ook in ons eigen bisdom vele goede voorbeelden te noemen. In de pastorie van de Sint Josephkerk in Haarlem wordt een huis voor jongeren gestart die vanuit een katholieke inspiratie zo samen willen leven. En onlangs zag ik in "Kruispunt" een reportage over het Hofje Codde en Van Beresteyn, vlakbij de kathedrale basiliek van Sint Bavo, waar ouderen samenleven en zorg hebben voor elkaar. En er zijn veel plaatsen waar de PCI's en diaconiepastores bijzondere aandacht hebben voor het grote eenzaamheidsprobleem. Zo zijn er allerlei voorbeelden te noemen van plaatsen waar zorg voor elkaar, betrokkenheid en samen leven op een mooie manier samengaan met respect voor iedere mens, zoals we dat thuis (hopelijk) al geleerd hebben...!

+J.W.M. Hendriks
hulpbisschop/vicaris-generaal

HET ORGANISEREN VAN EEN DIACONAAL WEEKEND

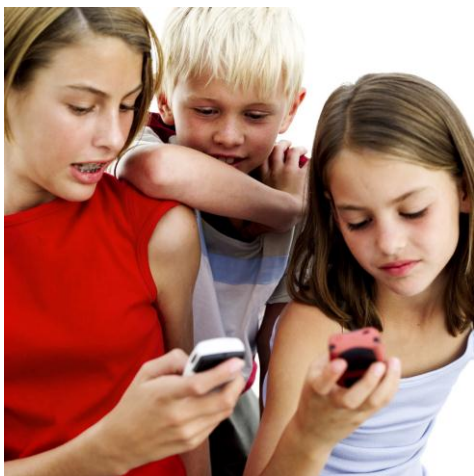
De initiatiefnemers zijn voor de organisatie van het Diaconaal Weekend zijn veelal werkgroep leden diaconie, bestuursleden van Parochiële Caritas Instellingen, de pastor of het of het parochiebestuurslid met de portefeuille diaconie. In diverse regio's is inmiddels vanuit het regio-overleg een werkgroep Diaconaal Weekend gevormd. Zij komen tijdig bijeen, kiezen een organisatie waar zij mee samen werken en nemen contact met hen op voor de invulling van een informatieavond en medewerking aan vieringen. Een suggestie; misschien is het een idee om dit jaar een van de **jongerenprojecten** uit de brochure uit te nodigen in de parochie of regio.

De initiatiefnemers verzamelen een aantal mensen om na te denken over de keuze voor een **diaconaal project**. Als de noden herkenbaar zijn en dicht bij huis, voelen parochianen zich eerder betrokken en zijn eerder bereid te helpen. De opbrengst van de **collecte** kan bestemd zijn voor het gekozen diaconale project. De opbrengst van de collecte kan overhandigd worden aan het gekozen diaconale project. Dit zorgt tevens voor een gelegenheid om bij het project op bezoek te gaan.

Wat moet er gebeuren en wie doet wat. Een eenvoudig **draaiboekje** helpt om een overzicht te maken van de stappen die moeten worden gezet. Een eenvoudig voorbeeld vindt u op het Extranet van het bisdom of kunt u aanvragen bij de Dienst Diocesane Caritas. Daarnaast is een draaiboekje, zeker als u evalueert, van waarde voor de organisatie van het Diaconaal Weekend in het volgende jaar. **Overleg** tijdig, geef de mensen en groepen waarmee u wilt werken de tijd om zich voor te bereiden. Denk aan de PR, de pastor/liturgiegroep, de koren. Reserveer tijdig de ruimtes voor bijeenkomsten.

Het weekend zelf en de steun aan een project of organisatie leent zich uitstekend voor **publiciteit**. Nodig een journalist uit, verstuur persberichten en maak gebruik van **sociale media**. Het zal iedereen goed doen als de Kerk positief in de schijnwerpers komt.

Een belangrijks punt komt eigenlijk pas na afloop, **de evaluatie**. Is alles goed en volgens plan verlopen? Zijn er voor de volgende keer leer-en verbeterpunten? En vergeet niet: een enthousiast verhaal over een goed verlopen Diaconaal Weekend is ook weer een persbericht waard! En laat ook andere PCI's genieten van een positief resultaat. Stuur een kort berichtje naar de redactie van de Caritas Nieuwsbrief, zodat ook anderen PCI's geïnspireerd kunnen worden.

VERANDERINGEN IN HET SOCIALE DOMEIN IN VOGELVLUCHT

Kor Berghuis, adviseur Maatschappelijke Ontwikkeling, OSMA en Provinciale Raad van Kerken.

Veranderingen in de zorg

Iedereen wil zo lang mogelijk voor zichzelf en anderen zorgen, anderen ontmoeten, een betaalde baan hebben en in zijn eigen levensonderhoud voorzien. Maar soms lukt het even niet. Dan zijn er wetten waarin geregeld is hoe u hierbij geholpen kunt worden. Op 1 januari 2015 zijn veel van veranderd of nieuw. Al deze wetten hebben gemeen dat ze een groter beroep op wat mensen nog zelf kunnen en op hun naasten.

Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (WMO)

Redt u het thuis niet meer dan kunt u aankloppen bij het WMO-loket van uw gemeente of bij het sociale wijkteam bij u in de buurt. Iemand van de gemeente komt dan bij u langs voor een gesprek om in kaart te brengen wat u nog wel kunt doen en wie u zouden kunnen helpen. Bijvoorbeeld een familielid of vrijwilliger. Maar zijn de problemen te groot dan komt de gemeente met een voorstel. Hebt u persoonlijke verzorging nodig of verpleging thuis dan zult u worden doorverwezen naar de wijkverpleegkundige. De kosten van deze zorg worden betaald door de ziektekostenverzekeraar vanuit de basisverzekering.

Wet Langdurige Zorg (WLZ)

Is er meer zorg nodig. Hebt u eigenlijk 24 uur per dag zorg nodig en permanent toezicht dan heeft u recht op zorg in een instelling. U of iemand die u vertrouwd kan dan een aanvraag doen bij het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ). Zij bepalen of u in aanmerking komt voor opname in een zorginstelling. U kunt echter –als de kosten niet hoger zijn dan de opname in een zorginstelling- de zorg ook thuis krijgen. Bekijk daarvoor de informatie op www.ciz.nl.

Jeugdwet

Voor kinderen en jongeren gaat met ingang van 2015 veel veranderen. Het wordt veel eenvoudiger. Heb je als kind en jongere onder 18 jaar problemen; loop je als ouders vast in de opvoeding of wil je eens met iemand praten dan kun je aankloppen bij het Centrum voor Jeugd en Gezin van de gemeente of het sociaal wijkteam in de buurt. De gemeente heeft speciale medewerkers in dienst die met het kind en het gezin in gesprek gaan, doorverwijzen en de hulp coördineren.

Wet Passend Onderwijs

Het idee achter de Wet Passend Onderwijs is dat ieder kind zoveel mogelijk naar een school gaat in zijn eigen buurt. Scholen in een regio werken samen om aan al deze kinderen een plaats te bieden. Scholen kunnen extra hulp inzetten om leerlingen extra te begeleiden. Heb je als ouder hiermee te maken neem dan contact op met de gemeente. Ook de scholen zelf kunnen u hier meer over vertellen. Of kijk op www.passendonderwijs.nl

Participatiewet

Ingrijpend zijn de veranderingen voor mensen in de bijstand, de groep jonggehandicapten en mensen die beschut werk doen in een sociale werkvoorziening. De bedoeling is om meer mensen – ook die met een arbeidsbeperking- een reguliere baan te geven. Bedrijven worden daartoe gestimuleerd doordat zij hiervoor subsidie kunnen krijgen. Ook de gemeente zelf moet zelf aan deze mensen werk bieden.

Signaleren is belangrijk

Voor iedereen die privé, in functie van de kerk of in het werk deze mensen tegenkomt is het belangrijk om zich te realiseren dat velen van hen te maken hebben met meerdere veranderingen tegelijkertijd. Wat de veranderingen gaan betekenen is op dit moment nog onduidelijk. Het is dus belangrijk om oren en ogen open te houden en te signaleren waar mensen tussen wal en schip raken en deze signalen te verzamelen en in te brengen in het contact met de burgerlijke gemeente. Zowel de mensen die hulp nodig hebben als ook de burgerlijke gemeente heeft uw ogen en oren nodig!

DE ZORGZAME KERK

De zorg veranderd

Meer zelf doen! Meer een beroep op anderen doen! En minder zorg van de overheid.

Dat is in het kort de veranderingen in de zorg. De redenen daarvoor zijn duidelijk. Doen wij niets, dan rijzen de kosten voor de zorg de pan uit. Op dit moment geeft een gemiddeld Nederlands gezin ongeveer kwart van het inkomen uit aan zorg. Blijven de zorgkosten stijgen dan loopt dat bedrag op tot de helft in 2040.¹ De oorzaken zijn bekend: vergrijzing, hogere eisen aan de zorg en meer begeleiding en opvang. De oplossingen zijn minder makkelijk. Een daarvan is dat mensen meer zelf moeten doen en minder mogen verwachten van de overheid.

De rol van de kerken, het project: Zorgzame Kerk

Kerken spelen al sinds hun oorsprong een belangrijke rol in de zorg voor mensen. De Zeven Werken van Barmhartigheid zijn daar een goed voorbeeld van. En kerken doen al veel. Aan bezoekwerk, ziekenbezoek, pastoraat, gemeenschapsopbouw, belangenbehartiging, diaconie en caritas. Toch zijn alle veranderingen in de zorg ook een uitdaging voor de Kerk. De Protestantse Kerk heeft daarom een project opgezet wat vooral de zorg voor elkaar moet versterken.

Uitgangspunten van kerkelijke zorg

Het project gaat uit van de huidige activiteiten van de plaatselijke kerkgemeenschap. Waar het vooral om gaat is dat wat ze doen beter voor voetlicht te brengen en daardoor aan de samenleving laten zien wat de kerk doet en waarom dat belangrijk is. Daarbij zijn een aantal uitgangspunten belangrijk. Het gaat in de kerkelijke zorg om wederkerigheid. Mensen moeten niet afhankelijk gemaakt worden van hulp. Ieder mens telt is een ander uitgangspunt. Niemand wordt uitgesloten. Wij hoeven als kerk het wiel niet opnieuw uit te vinden. Sluit je aan bij bestaande activiteiten en zoek partners. Hou rekening met je eigen omgeving en mogelijkheden. In een dorp ziet de zorg anders uit dan in een grote stad.

Deelprojecten

Het project kent verschillende deelprojecten.

De eerste gaat over zingeving en heet '*Knooppunt levensvragen*'. Heel simpel geformuleerd gaat het om de vraag: 'Hoe gaat het met je'? Steeds meer plekken verdwijnen waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. Als kerk kun je 'zorgkernen' organiseren, laagdrempelige plekken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten.

Het deelproject '*Kerk als Schakel*' speelt daar ook op in door haar kerkelijk centrum aan te bieden aan de buurt.

Nog een nader project werft en traint zorgmaatjes. Mensen die een stukje zorg op zich nemen voor mensen in de buurt die dat nodig hebben.

Tenslotte is er het project Lobby. In dat project worden kerken opgeroepen om hun signaleringsfunctie in de buurt serieus te nemen. Waar komen mensen in de knel? Waar schiet de zorg tekort? Hoe kan de gemeente beter haar taak vervullen om zorg te organiseren voor de meest kwetsbare mensen?

Meer informatie

Kunt u vinden op: www.kerkinactie.nl/zorgzamekerk

¹ Ministerie van Gezondheidszorg over de betaalbaarheid van de zorg.

DE DUURZAME KERK

Uit dankbaarheid voor al wat is geschapen

Duurzame ontwikkelingen

Duurzame ontwikkeling is die ontwikkeling die voorziet in de behoeften van de huidige generaties en wel zo dat toekomstige generaties ook in hun behoeften kunnen voorzien. Dit betekent dat we zorgvuldig omgaan met al onze medeschepselen en alles wat de aarde ons biedt, kortom dat we goede rentmeesters zullen zijn. De Bijbel roept ons daartoe op in Genesis, Psalmen en profeten, maar ook Jezus wijst ons erop dat zijn Hemels Vader zorg draagt voor alles wat geschapen is. Dit maakt ons als gelovigen en geloofsgemeenschappen, medeverantwoordelijk voor het zorgvuldig omgaan met onze aarde en al wat daarop leeft.

De Groene Kerk

De groenekerken-actie, een initiatief van Kerk in Actie (PKN) en TEAR, vraagt heel bescheiden stapjes te zetten naar een duurzamere samenleving en deze activiteiten te melden in eigen kring maar ook bij andere geloofsgemeenschappen. We zien dat in onze maatschappij veel mensen en organisaties actief zijn voor duurzame ontwikkeling. Eigenlijk zouden we voorop moeten lopen, maar in ieder geval niet verstek laten gaan! Niet als individueel gelovige maar ook niet als geloofsgemeenschap. Er zijn inmiddels ruim 60 groene kerken/parochies/kloosters/moskeeën. Er zijn goede voorbeelden van samenwerkende geloofsgemeenschappen die heel actief zijn op dit thema. In de Schermer worden land- en tuinbouwproducten verzameld en bewerkt die niet commercieel kunnen worden afgezet. Er is inmiddels een Stichting gevormd waarin verschillende kerken samenwerken. In Tiel werken de PKN en Katholieke kerk samen bij het runnen en beheren van een inloophuis waar ook regelmatig maaltijden worden verstrekt. Samen proberen ze in een katholieke tuin groenten te kweken. In Sittard organiseert de katholieke kerk oecumenische diensten waaraan ook door de PKN en Joodse gemeenschap wordt meegewerkt. In Hoofddorp en Nieuwegein wordt ook samengewerkt aan meer duurzaamheid, hierover hoort u meer van respectievelijk: Pastor Van Lent en Henk van der Honing.

Kleine stappen op weg

Stap voor stap kun je als geloofsgemeenschap op veel manieren groener worden en als je die stappen samen zet kost het ook nog heel weinig tijd en inspanning. Je kunt kiezen voor eerlijke koffie, groene stroom of bewust bankieren bij een bank met dezelfde idealen. Ook het werk dat u doet in diaconaal verband of in het kader van caritas of voor Cordaid voor de verre naaste past in de activiteiten van groene kerken. In het Starterspakket dat via www.groenekerken.nl is te downloaden zijn de stappen ingedeeld in de volgende zes categorieën. Geloof en inspiratie, schepping en natuur, energie en klimaat, bewust inkopen, geld en beleid/aanpak. U ziet er is voor elk wat wils! Op de site vindt u nog veel meer informatie o.a. ook de groene kerken en hun plannen waarover ze graag met u willen praten en ervaringen delen. Voor beheerszaken kunt u er "Toolkit" downloaden met heel concrete tips voor een scala aan mogelijkheden van stappen die u kunt zetten om groene kerk te worden.

Elke stap is er één en met elkaar kunnen miljoenen gelovigen wel degelijk een verschil maken!

DE RECHTVAARDIGE KERK

Afrikaanse saamhorigheid in de polder

Een weeshuis in Afrika

De afgelopen 3 jaar hebben we ons als parochies Wieringermeer-Wieringen ingezet voor de kinderen van een weeshuis in Nyabiraba, Burundi. Naast de unieke verbondenheid door het persoonlijke contact met het weeshuis, zijn we ontzettend dankbaar wat wij voor hen hebben mogen betekenen en ook dankbaar voor wat het Burundi-project óns allemaal gebracht heeft: activiteiten met elkaar, sportiviteit, gezelligheid, saamhorigheid...

Parochie Wieringermeer nam het stokje over

Wieringermeer heeft het stokje overgenomen van een groep jongeren uit Heerhugowaard De Noord om een weeshuis in Burundi te steunen. De jongeren zijn in de zomer van 2012 naar Burundi geweest om daar te helpen bij diverse projecten, waaronder het weeshuis. Zij hebben bij het weeshuis een begin gemaakt met betere sanitaire voorzieningen. De jongeren zijn bij ons geweest met hun enthousiaste verhalen en zo is het project bij ons gaan leven.

In dit weeshuis verblijven ongeveer zestig kinderen die verzorgd worden door jonge vrouwen uit de omgeving. De lokale betrokkenheid is groot en vanuit het weeshuis wordt geprobeerd de kinderen als ze ongeveer 7 jaar zijn in pleeggezinnen te plaatsen.

Samenwerking over grenzen

De afgelopen 3 jaar zijn er bijzondere contacten gelegd met het Burundese weeshuis. Een van de werkgroepsleden heeft een bezoek gebracht aan het weeshuis en ook kon de werkgroep regelmatig bellen of mailen met pater Leopold. De pater, die het weeshuis aanstuurt, spreekt goed Frans en kon zo de wensen voor het weeshuis duidelijk verwoorden aan de werkgroep in de Wieringermeer. Mede hierdoor is er een heel persoonlijk en warm contact ontstaan en zo was een hele goede samenwerking mogelijk.

In Nederland groeide het project ook over grenzen heen: de parochie Wieringen sloot zich aan en de Protestantse gemeente Wieringen bood gastvrij hun gebouw aan voor de acties en raakte zo ook verbonden. Zo werd er samen opgetrokken voor diverse acties en werd er spontaan door de protestantse gemeente een fietstocht gehouden voor het weeshuis. In het hele gebied ontstond gaandeweg betrokkenheid bij het project: het weeshuis werd als goed doel gekozen voor de oecumenische viering bij het midzomerfeest en bij de Sorooptimisten²

Samenwerking met scholen

Ook de drie katholieke scholen van Wieringen en Wieringermeer hebben met ons samengewerkt en vonden dit een mooi project voor hun Vastenactie. Hiervoor hebben we als werkgroep presentaties op de scholen gegeven en een werkboek gemaakt met o.a. een fotoverhaal van de kinderen in het weeshuis, liedjes, knutsels, spelletjes en informatie over het land Burundi. De kinderen pakten het spontaan op en verzonden allerlei acties om een bijdrage voor hun leeftijdsgenootjes in Afrika bij elkaar te sparen.

Een druppel op een gloeiende plaat?

Zoals een parochiaan het mooi verwoordde: "Een druppel op een gloeiende plaat? Maar wel eentje die heel veel stoom geeft!". Het project heeft heel wat teweeg gebracht: Sponsorlopen, fancy-fairs en acties op de katholieke basisscholen, Burundese avond, taartenacties, adventsloop met snert gekookt door parochianen, estafettekaars, fietstocht, openluchtviering en diverse vieringen in de vastentijd waarbij de verbondenheid met Afrika centraal stond. Met heel veel spontaniteit, plezier, samenwerking en saamhorigheid is Burundi echt op de kaart gezet.

Met de opbrengsten van deze acties en evenementen is mogelijk gemaakt dat de sanitaire voorzieningen konden worden afgebouwd, de kinderen naar school kunnen gaan, drie maaltijden per dag hebben en voor de baby's geschikte voeding gekocht kan worden, er een verpleegkundige regelmatig langs komt om medische zorg te bieden. Daarnaast zijn er nieuwe bedden gekocht die lokaal gemaakt zijn en is er een peuterzaal gemaakt zodat de kinderen veilig kunnen spelen.

Het stokje doorgeven

De werkgroep zou het mooi vinden om het stokje ook weer door te geven en is nog op zoek naar een parochie/groep hiervoor. We komen graag om een presentatie geven, hebben diverse materialen en vieringen gemaakt om het project vorm te geven en stellen die graag beschikbaar.

DE BETROKKEN KERK

Skanfonds schept kansen voor mensen in kwetsbare situaties

Kerkelijke betrokkenheid financieel mogelijk maken

Skanfonds is een middelgroot landelijk fonds. Zij schept kansen voor mensen in kwetsbare situaties door (diaconale,) kleinschalige initiatieven op weg te helpen die mensen in kwetsbare situaties krachtiger maken. Die hen helpen hun plek in de samenleving te (her)vinden of voorkomen dat mensen aan de zijlijn raken. Die ervoor helpen zorgen dat ze erbij horen en een hoopvol perspectief hebben. Skanfonds steunt met geld, kennis en een breed netwerk. Skanfonds heeft een budget van ongeveer € 11 miljoen per jaar.

Omzien naar elkaar

Geïnspireerd door de katholieke wortels staat Skanfonds voor een hechte samenleving waarin ieder mens telt en meedoet. Dat bereiken we door om te zien naar elkaar en door oog te hebben voor wat mensen wél kunnen. Dat is het begin van een rechtvaardige wereld. Skanfonds gelooft in initiatieven die voortkomen uit solidariteit en verantwoordelijkheidsgevoel. We vinden dat mensen alleen voor én met elkaar vorm kunnen geven aan een goede samenleving.

De projecten die Skanfonds steunt zijn onder te brengen in de volgende aandachtsgebieden:

Weerbaarheid en eigen kracht: initiatieven die mensen helpen op eigen kracht verder te komen. Bijvoorbeeld om te kunnen voorzien in de eerste levensbehoeften. Om een veilige plek te vinden. Om met anderen in contact te komen en om talenten, kennis en vaardigheden te kunnen ontwikkelen. (Voorbeeld: Voedselbanken, Schulphulpmaatjeprojecten)

Een hechte samenleving: initiatieven die de sociale verbanden in de samenleving versterken en die mensen ertoe aanzetten zich te bekommeren om elkaar. De projecten dragen eraan bij dat er ook voor mensen in kwetsbare situaties een plek is in onze samenleving. (Voorbeeld: Inloophuizen, stichtingen Present)

Katholiek sociaal denken:

Een klein deel van het budget is gereserveerd voor initiatieven die het katholiek sociaal denken helpen ontwikkelen, doorgeven en toepassen. Het gaat dan om projecten die principes als menselijke waardigheid en solidariteit vertalen naar hoe we als samenleving handelen als mensen in achterstandssituaties terechtkomen.

Om belangrijke onderwerpen extra accent te geven en de aanvragers een extra handje te helpen, werkt Skanfonds soms met thema's of speciale stimuleringsprogramma's, zoals momenteel Zwerfjongeren, vrijwilligerscolleges en opvoeden en opgroeien in armoede

Ontstaansgeschiedenis

De oorsprong van Skanfonds ligt in Rotterdam, waar een EHBO-man geld ging inzamelen na de bombardementen op Rotterdam voor gewonden en daklozen. Hij verkocht met veel vrijwilligers pleisters na afloop van de kerkdienst. Dit initiatief groeide verder met o.a. De SUS (Sla Uw Slag)loten. De initiatiefnemer kwam in contact met de KRO, waardoor zijn acties een landelijke uitstraling kregen.

In 1957 richt de KRO Stichting Katholieke Noden op, wat sinds 2005 Skanfonds heet. Doel was de 'leniging van de noden in de katholieke geloofsgemeenschap'. Inmiddels is de doelstelling breder, en gericht op kansen voor mensen in kwetsbare situaties. Het fonds staat daarbij open voor iedereen, los van culturele, maatschappelijke of levensbeschouwelijke achtergrond.

Zie voor meer informatie: www.skanfonds.nl

NAWOORD

In *Evangelii Gaudium* spreekt paus Franciscus regelmatig over de Kerk als een moeder. Het was een beeld dat me opviel en dat me bijbleef. Ook in andere teksten houdt hij het beeld van de moeder aan de Kerk voor, zowel aan de parochies, aan de pastoors en priesters, aan de bisschoppen als aan de kardinalen. Nu is het beeld van ‘moeder’ voor de Kerk niet nieuw, sterker nog het is heel oud. Maar de manier waarop Paus Franciscus erover spreekt is radicaal nieuw. De Kerk dient – omdat zij is als een moeder - warmte uit te stralen, dient vertrouwen te geven, dient dienstbaar te zijn aan de kinderen, dient te luisteren naar de vragen die gesteld worden, dient barmhartig en vergevingsgezind te zijn, dient oplossingen te vinden voor concrete noodsituaties, dient haar stem te verheffen als de mensenkinderen in hun waardigheid en leven bedreigd worden. Paus Franciscus spreekt dus op een hele aardse manier over de Moederkerk, een manier die iedere ouder en ieder die kind is geweest begrijpen zal.

Het is duidelijk dat de Caritas voor deze paus een bijzondere plaats in neemt. Als een moeder iets laat zien en iets doet, dan is het Liefde. Het is de liefde van de ouders voor een kind, beschermend, opvoedend, vol vertrouwen, barmhartig, vergevingsgezind. Het is deze vorm van Liefde die hij als een kritische spiegel aan de Kerk voorhoudt: zo zouden we moeten zijn! Dat geeft de werkers in de caritas een bijzondere opdracht mee: de parochiële caritasinstellingen, de ziekenbezoekgroepen, de inloophuizen – zij dienen allen de parochiegemeenschappen alert te houden voor en gevoelig te maken voor de noden in de samenleving, onder Gods kinderen. Maar die Caritas geeft ook een bijzondere verantwoordelijkheid: voldoen wij, die de Caritas in de Kerk hoog houden, zelf ook wel aan dat beeld? Verlenen wij spontaan hulp als het op ons pad komt? En verlenen we die hulp met ons hart of met ons huishoudboekje?

In onze huidige tijd wordt door de overheid een groter beroep gedaan op de sociale verbanden in de samenleving. Niet alle noden zijn meer op te lossen door wetgeving, subsidies, professionals, welzijnsorganisaties. De mensen zelf kunnen samen veel meer dan ze denken, en kunnen er soms ook meer voor betalen dan ze nu doen. Hoewel we kunnen vinden dat de bezuinigingen te ver gaan en de verkeerden treffen, en we moeten daar ook kritisch op zijn, is het uitgangspunt niet verkeerd. Sterker: het uitgangspunt raakt aan het christelijke beeld van mens en samenleving. Als het gaat om de zorg en aandacht voor mensen, moet die in eerste instantie vanuit de samenleving zelf komen. Juist de kerken, juist christenen zouden voorop moeten staan in die veranderingen. Want zij die gegrepen zijn door de Liefde van God voor de mensen, zouden de eerste moeten zijn die met creatieve en aansprekende initiatieven die Liefde vorm geven voor de mensen in hun eigen omgeving.

In mijn woonbuurt spreken de christenen elkaar soms aan met ‘broeder’ en ‘zuster’. Het is in de evangelikale kerken meer gebruikelijk dan in onze kerken. Maar het laat goed zien hoe we tegenover elkaar dienen te staan in de Kerk: als familie van elkaar, als kinderen van één Vader. Met daadwerkelijke interesse, met ruime behulpzaamheid, met onbegrensde openheid, met oneindige barmhartigheid en trouw. Het klinkt moeilijk, maar is eenvoudig, want we hebben het in ons eigen gezin geleerd, met vallen en opstaan. Misschien kunnen we er op deze Caritasdag een begin mee maken.

Erik Sengers, stafmedewerker Dienst Caritas

INFORMATIE

Over Zorg

Veel informatie over de veranderingen, vragen over ondersteuning en betaalbaarheid in de zorg vindt u bij de Rijksoverheid: www.rijksoverheid.nl/themas/gezondheid-en-zorg

Over het project 'De Zorgzame Kerk' van Kerk in Actie vindt u informatie op: www.kerkinactie.nl/over-kerk-in-actie/onze-themas,zorgzame-kerk

Uw gemeente zal op haar website ook veel informatie geven over de nieuwe regels voor de zorg en de WMO.

Ook de seniorenorganisaties KBO en ANBO hebben veel specifieke informatie over de zorg voor senioren: www.uniekbo.nl en www.anbo.nl

Over Duurzaamheid

Veel informatie over het onderwerp duurzaamheid vindt u op de website www.duurzaamheid.nl

Over het project De Groene Kerk kunt u alles lezen op www.groenekerken.nl

Hoe een parochie duurzaamheid gestalte kan geven kunt u vinden op de website: www.hjoannesdedoper.nl

Over rechtvaardigheid over grenzen heen

Informatie over samenwerking met het zuiden vindt u op www.vastenactie.nl. Vastenactie is de katholieke hulporganisatie voor Nederland. Gedragen door de lokale kerkgemeenschappen hier en in ontwikkelingslanden. Vastenactie voert campagne in samenwerking met particuliere initiatieven, in het bijzonder in de Adventstijd voor Kerstmis en in de Vastentijd voor Pasen.

Op www.missio.nl leest u meer over Wereldmissiemaand, elk jaar in oktober. Maar MISSIO is meer dan alleen Wereldmissiemaand. Missionaire activiteiten gaan het hele jaar door. Van die verschillende activiteiten zijn **folders** beschikbaar, die u kunt aanvragen via tel. 070 - 304 74 44 of kunt downloaden via de website.

Cordaid is een katholieke ontwikkelingsorganisatie die al een eeuw, met lokale partners, werkt aan armoedebestrijding en ontwikkelingshulp voor de allerarmsten. Meer informatie is te vinden op de website: www.cordaid.nl

Over Betrokkenheid

Informatie over het SKAN vindt u op www.skanfonds.nl

Fondsen met het keurmerk van het CBF kunt u vinden op: www.fondsen.org

Een overzicht van andere fondsen, hun mogelijkheden en eisen kunt u vinden op www.fondsenwervingonline.nl

Een goed voorbeeld hoe betrokkenheid te organiseren rondom een thema als eenzaamheid is te vinden op de website van de Nationale Coalitie Tegen Eenzaamheid www.eenzaam.nl

GEBED VAN MOEDER THERESA

Wil je mijn handen, God,
opdat ik de hele dag kan helpen
wie hulp nodig heeft.
God, vandaag geef ik
mijn handen aan Jou.

Wil je mijn voeten, God,
opdat ik de hele dag en elke dag
kan gaan naar wie een vriend nodig heeft.
God, vandaag geef ik mijn voeten aan Jou.

Wil je mijn stem, God,
opdat ik de hele dag kan spreken
tot hen die Jouw woorden van liefde nodig hebben.
God, vandaag geef ik mijn stem aan Jou.

Wil je mijn hart, God,
van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat,
opdat ik van iedereen, zonder uitzondering,
zou kunnen houden.
God, vandaag geef ik mijn hart aan Jou.

Be only all for
Jesus
through Mary
God bless you
Mother Teresa